

موسسه آموزش عالی رسام
غیردولتی - غیرانتفاعی

معرفت

سال سوم شماره هفده خرداد ۹۹

● حفاظت محیط زیست

● طنین مقاومت

● صنایع دستی ایرانی

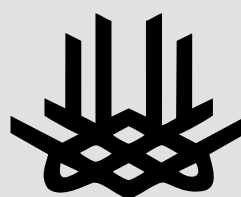

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

- ۳ سخن سردبیر
- ۴ حفاظت محیط زیست
- ۵ طنین مقاومت
- ۷ صنایع دستی ایرانی

موسسه آموزش عالی رسام
غیردولتی - غیرانتفاعی

نشریه فرهنگی معرفت با حمایت های
معاونت دانشجویی _ فرهنگی دانشگاه رسام
منتشر میشود.

طراح و صفحه آرا: غزاله فرهنگ

ارتباط با ما:

rasamuniversity.info@gmail.com

www.rasam.ac.ir

سردبیر سخن

به لطف پروردگار و تلاش همکاران عزیز موجبات
تهیه ی شماره ی هفدهم نشریه فرهنگی نیز
فراهم شد. در این شماره سعی ما در بخش ارائه
محتوا بیشتر بر این بود که اطلاعاتی کاربردی
و مفید را در اختیار شما عزیزان قرار دهیم.
که ترجیحا کمتر به آن پرداخته شده و یا
حتی یادآوری آن ها نیز مفید و مهم
باشد.

محیط زیست حفاظت

به مناسبت روز جهانی محیط زیست

به اشکال مختلف باشد مثل راهپیمایی‌های خیابانی، همایش‌های دوچرخه سواری، نمایش، مسابقات نقاشی و مقاله نویسی در مدارس، درختکاری، فعالیت‌های مربوط به بازیافت، پاکسازی و...

هدف از برگزاری چنین مراسمی جلب توجه عمومی به مسائلی است که محیط زیست را آلوده می‌سازد. هر سال نیز یکی از مسائلی که شدیداً محیط زیست را تهدید می‌کند به عنوان موضوع این روز انتخاب می‌شود.

طبیعت، بسان مادری مهربان انسان را در دامن خود می‌پروراند و سخاوتمندانه، همه منابع و سرمایه‌های خود را به پای او می‌ریزد. تاکنون همه موجودات روی زمین کوشیده‌اند تا به قانون و نظام طبیعت پیرامون خود گردن نهند و خود را با آن سازگار کنند، اما انسان، خواسته و ناخواسته، روند طبیعی محیط زیست خود را دگرگون کرده است.

هر روز درختان بسیاری با قساوت، قلع و قمع می‌شوند و آب‌ها به هدر رفته و آلوده می‌شوند. جنگل‌های طبیعی از میان می‌روند، بسیاری از گونه‌های زیستی در حال انقراض هستند و صدها گونه به علت از دست دادن زیستگاه‌های خود، نابود شده‌اند. متأسفانه، آدمی بر خلاف دیگر موجودات، همواره تأثیر عمیقی در جهت نابودی و تهدید محیط زیست از خود بر جای گذاشته است، چنان‌که اکنون، از مهم‌ترین عوامل تخریب محیط زیست شناخته می‌شود.

نامگذاری روز جهانی محیط زیست

هر سال روز ۱۵ خرداد (۵ ژوئن) در سراسر جهان با عنوان روز جهانی محیط زیست گرامی داشته می‌شود. تاریخچه روز جهانی محیط زیست به سال ۱۹۷۲ بر می‌گردد، در آن سال برای اولین بار، سازمان ملل متحد کنفرانسی را با موضوع انسان و محیط زیست در شهر استکهلم سوئد برگزار کرد.

همزمان با برپایی این کنفرانس مجمع عمومی سازمان ملل قطعنامه‌ای را تصویب کرد که منجر به تشکیل UNEP (برنامه محیط زیست سازمان ملل) شد، UNEP در سراسر جهان مراسم ویژه‌ای را به مناسبت این روز برگزار می‌نماید. مراسم این روز می‌تواند

مقاومت طنین

لبنان، پاکستان و حتی برخی کشورهای غیر اسلامی نظیر ایالات متحده آمریکا و انگلستان نیز، تظاهراتی در بعضی از مراکز اسلامی و با حضور مسلمانان و غیر مسلمانان برگزار می‌شود. در واقع روز قدس نماد وحدت و اراده امت اسلامی در مقابل جنایات رژیم صهیونیستی در فلسطین، غزه و دیگر کشورهای اسلامی می‌باشد. روز ایستادگی مستضعفان عالم، علیه مستکبران و روز فریاد مظلومیت ملتی است که با خون فرزندان خود پرده از چهره کریه رژیم غاصب صهیونیستی برمی‌دارند.

قدس، دفتر خونین شجاعت و مقاومت اسلامی است. هرگلیبرگ این دفتر، یادمان حماسه ای ماندگار، فریادی بی کرانه و مظلومیتی بی مرز است. قدس، قبله پیشین مسلمانان و قلب کنونی آنان است. قدس جغرافیای عشق، تاریخ ایثار و محراب نیایش های خونین است.

نامگذاری روز قدس

در ۱۶ مرداد ۱۳۵۸، پس از بمباران جنوب لبنان توسط نیروهای دفاعی اسرائیل، امام خمینی (ره) از مسلمانان جهان خواست تا آخرین جمعه ماه رمضان را به عنوان «روز قدس» انتخاب کنند. روز جهانی قدس، مناسبتی رسمی در جمهوری اسلامی ایران است که در حمایت از ملت فلسطین برگزار می‌شود. امام خمینی (ره) درباره روز قدس فرمودند: «روز قدس فقط روز فلسطین نیست، روز اسلام است. روز قدس، جهانی است و روزی نیست که فقط اختصاص به قدس داشته باشد. روز مقابله مستضعفین با مستکبرین است.

راهپیمایی در روز قدس

همه ساله مردم در ایران در آخرین جمعه ماه رمضان به راهپیمایی در حمایت از مردم فلسطین می‌پردازند. در شماری از کشورهای اسلامی نظیر ترکیه، اندونزی، بحرین،

بیت المقدس و مسجد الاقصی کجاست؟

همچنین امام علی (ع) می فرماید: «چهار قصر بهشتی در این دنیا وجود دارد: مسجد الحرام، مسجد النبی، بیت المقدس، مسجد کوفه».

امام باقر (ع) نیز فرمود: «نماز واجب در مسجد الحرام، مسجد النبی، بیت المقدس و مسجد کوفه با ثواب یک حج و نافلة در این مساجد با ثواب یک عمره برابری می کند».

ساکنان اصلی فلسطین

بر خلاف ادعای صهیونیست ها که با استناد به حکومت حضرت داوود و حضرت سلیمان، علیهماالسلام، خود را صاحبان اصلی آن سرزمین مقدس می دانند.

مدارک تاریخی نشان می دهد که ساکنان اصلی فلسطین عرب هایی بودند که از ۲۵۰۰ سال قبل از میلاد به فلسطین وارد شدند و به حکومت طولانی خود به مدت ۱۵۰۰ سال ادامه دادند.

پس از این حضرت داوود و حضرت سلیمان، علیهماالسلام، به حکومت فلسطین رسیدند و پس از مرگ حضرت سلیمان طی رشته ای از درگیری ها و آشوب های طولانی، سرانجام در سال ۶۳ پیش از میلاد، بیت المقدس تحت سیطره رومی ها قرار گرفت و از زمان حکومت رومی ها بر فلسطین تا سال ۱۹۱۶ که فلسطین مورد هجوم انگلیس قرار گرفت، این کشور دچار فراز و نشیب های بسیاری شد.

شهر بیت المقدس که پیش از اسلام به نام های اورشلیم و ایلیا نیز خوانده می شده، از جمله شهر هایی است که هر یک از ادیان اسلام، مسیحیت و یهود، تقدس خاص و ویژه ای برای آن قائل اند. در این شهر تپه ای وجود دارد که بدان تپه موری می گویند. در محدوده بالای تپه موری حصار کشیده شده که مسلمانان تمام آن را حرم شریف می نامند. این حرم، نمادهای زیارتی بسیاری را در خود جای داده است. این حرم شریف به حسب ادله، همان مسجد الاقصی ای است که در قرآن از آن یاد شده است. البته در این محوطه مسجدی وجود دارد که آن را نیز مسجد الاقصی می نامند، اما آن مسجد الاقصی که در قرآن ذکر شده و قبله اول مسلمانان بود و خداوند درباره آن فرمود: «بَارَكْنَا حَوْلَهُ» همان محوطه حرم شریف است.

آیات و روایات پیرامون بیت المقدس

قدر مسلم این است که از مسجد الاقصی در اسلام، به عنوان یک مکان مقدس یاد شده و آیاتی پیرامون آن وجود دارد، از جمله آیه معراج پیامبر (سوره اسراء، ۱)، آیات تغییر قبله (سوره بقره ۱۴۲) که به مسجد الاقصی اشاره کرده اند و روایات نیز در فضیلت این مسجد مطالبی را آورده اند: پیامبر اسلام (ص) فرمودند: «همانا خداوند چهار شهر را برگزیده است؛ خداوند فرموده: (وَ التَّيْنِ وَ الزَّيْتُونِ وَ طُورِ سَيْنِينَ وَ هَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ) منظور از تین مدینه، زیتون بیت المقدس، طور سنین کوفه و بلد امین مکه است».

صنایع دستی ایرانی

جنبش هنر و صنایع دستی

جنبش هنر و صنایع دستی در اواخر قرن ۱۹ به صورت اصلاحات طراحی و جنبش‌های اجتماعی در اروپا، آمریکای شمالی و استرالیا آغاز شد و تا امروز ادامه دارد. حامیان آن با آرمان‌های بنیانگذاران جنبش مانند ویلیام موریس و جان روس کین، که پیشنهاد کردند در جوامع قبل از صنعتی مانند اروپای قرون وسطی، مردم به تحقق بخشیدن از طریق فرایند خلاق صنایع دستی رسیده‌اند. این امر در تضاد با چیزی بود که به عنوان اثرات بیگانه کار صنعتی تلقی می‌شد.

این فعالیت‌ها صنایع دستی نامیده می‌شدند زیرا بسیاری از آن‌ها در حرفه صنفی تخصص داشتند.

نوجوانان به شاگردی استاد، کار می‌کردند و مهارت‌های خود را در مدت چند سال در ازای دستمزدهای پایین پرورش می‌دادند. زمانی که آموزش آن‌ها تکمیل شد، آن‌ها به خوبی تجهیز شده بودند تا برای خود تجارت کنند و زندگی خود را با مهارتی که می‌توانند مستقیماً درون جامعه مبادله شود و اغلب برای کالاها و خدمات است، به دست آورند.

انقلاب صنعتی و افزایش بهره‌وری فرآیندهای تولید به تدریج، بسیاری از نقش‌های هنرمندان حرفه‌ای را کاهش داده یا حذف کرده‌است. امروزه بسیاری از صنایع دستی به‌طور فزاینده‌ای شاهد رکود هستند، به خصوص هنگامی که دیگر به عنوان یک سرگرمی، هنر مردمی و گاهی حتی هنر زیبا دیده می‌شوند.

صنایع دستی یا کاردستی نوعی کار است که در آن لوازم تزئینی و کاربردی تنها با استفاده از دست یا ابزار ساده ساخته می‌شود. معمولاً این کلمه به روش‌های سنتی ساختن کالاها اطلاق می‌گردد. استادکاری مخصوص هر یک از این موارد مهم‌ترین ملاک است. چنین چیزهایی اغلب از لحاظ فرهنگی یا مذهبی فوق‌العاده هستند. لوازمی که به صورت تولید انبوه یا با ماشین آلات مختلف ساخته می‌شوند، جزء صنایع دستی نیستند.

آنچه مقوله صنایع دستی را از هنر کاردستی متمایز می‌سازد، هدف از ساختن آنهاست. صنایع دستی لوازمی هستند که قرار است مورد استفاده قرار گرفته و کهنه، پوسیده و غیره شوند. موارد استفاده از آن‌ها بیش از یک تزئین ساده‌است. صنایع دستی اغلب کارهای فرهنگی و مرسوم تلقی می‌شوند زیرا به عنوان بخشی از ملزومات زندگی روزمره مطرح هستند. درحالی که هنر و کاردستی بیشتر یک فعالیت سرگرمی گونه و یک ارائه بی‌نقص از یک تکنیک خلاقیت است. از جنبه‌های عملی انواع مختلف صنایع دستی به دلیل شباهت مورد استفاده، همپوشانی زیادی دارند.

۱۰ ژوئن روز جهانی صنایع دستی است.
در سازمان جهانی یونسکو ۶۰۰ صنعت دستی ثبت شده‌است.
۴۵۰ صنعت دستی متعلق به کشور ایران است که از این تعداد ۲۸۷ صنعت متعلق به شهر اصفهان می‌باشد.
در ایران سازمان میراث فرهنگی متولی این بخش می‌باشد.

چگونگی پیدایش صنایع دستی

در حدود ۸۰۰۰ سال قبل که به عصر «نوسنگی» معروف است، مردمی در منطقه وسیعی در آسیای جنوب غربی زندگی می کردند که برای نخستین بار در گروههای کوچک جمع آمده، در یک مکان ساکن شدند و اولین دهکده ها را به وجود آوردند. آثار به دست آمده از دوران پارینه سنگی، میان سنگی و نوسنگی، گواه بر فعالیت انسان در ساخت ابزار و وسایل سنگی است. ابزارهایی چون تیغه های دنداندار و به شکلهای مختلف هندسی در مکانهایی مانند بیستون و غارهای هوتو و کمر بند به دست آمده است. انسانی که یاد گرفته بود با کاشتن دانه های خوراکی مقدار بیشتری از آن را به دست آورد، ناگزیر بود آن را در جایی ذخیره کند. او ظرفهایی را می خواست که در برابر گرما و رطوبت هوا مقاومت داشته باشد و غلات، در آن فاسد نشود. از این رو انسان دوران نوسنگی با الهام از همان شکلهای طبیعی و با آمیختن آب و خاک، اولین ظرفهای سفالی را ساخت.

صنایع سبک را تعریف کنید؟

صنایع سبک در مقایسه با صنایع سنگین، نیازمند تجهیزات و به همان نسبت سرمایه کمتر و نیروی انسانی با تخصصهای نسبتاً پایین است. لازمه استقرار آن، بهره گیری از ماشین آلات خودکار و نیمه خودکار است.

ویژگیهای صنایع دستی ایران

۱. صنایع دستی ایران محملی برای میراث فرهنگی و هنری این مرز و بوم است که ریشه در اعتقادات مذهبی و باورهای قومی و نیز قوه ابتکار و خلاقیت استادکاران ایرانی دارد.
۲. امکان تأمین قسمت عمده مواد اولیه مصرفی از منابع داخلی
۳. همانند و شبیه نبودن این فرآورده های تولید به یکدیگر
۴. انجام قسمتی از مراحل اساسی تولید به وسیله دست و ابزار و وسایل دستی
۵. خود مصرفی بودن بخش عمده تولید و برآورده ساختن نیازهای داخلی

ویژگیهای صنایع دستی از نظر اقتصادی

۱. سهولت ایجاد مراکز تولید
۲. بی نیازی به سرمایه های کلان
۳. اشتغال زا بودن این «هنر - صنعت»
۴. وجود ارزش افزوده بالا
۵. جنبه های کاربردی و تزئینی
۶. داشتن زمینه ای مناسب برای جلب جهانگرد و صادرات

صنایع دستی را تعریف کنید؟

صنایع دستی که هم می تواند، حالت کارگاهی و هم حالت خانگی داشته باشد، همانند صنایع کوچک قابلیت استقرار در شهر و روستا را دارد، بدون نیاز به فن آوری پیشرفته، بیشتر متکی به تخصصهای بومی و سنتی است. قسمت اعظم مواد اولیه مصرفی آن در داخل کشور قابل تهیه می باشد. افزون بر این، صنایع دستی هر دو ویژگی مصرفی و هنری را داشته، برخوردار از بینش، ذوق، اندیشه و فرهنگ تولید کننده نیز هست و در مجموع آن را یک «هنر - صنعت نامیده اند».

صنایع سنگین را تعریف کنید؟

صنایع سنگین زمینه ساز توسعه اقتصادی هر کشور است و از آن به عنوان «صنایع مادر» نیز یاد می شود؛ نیازمند سرمایه گذاری بسیار زیاد، ماشین آلات و تجهیزات عمده نیروی انسانی و برخوردار از تخصصهای فنی می باشد. صنایع دستی ایرانی محصولات بی نظیری است و نمایانگر فرهنگ، سنت و میراث کشورمان است. صنایع دستی یکی از بخش های مهم تولیدی می باشد.